

Kommunstyrelsen

SOU 2013:79, stärkt meddelarskydd för privatanställda i offentligt finansierad verksamhet

Yttrande till regeringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över SOU 2013:79, stärkt meddelarskydd för privatanställda i offentligt finansierad verksamhet

Sammanfattning

Regeringen har i ett lagförslag kommit fram till att det ska vara förbjudet att ta reda på vem hos en privat aktör inom vård, skola och omsorg som har lämnat information till massmedia, i syfte att informationen ska publiceras. Ett sådant förbud finns redan idag för alla offentligt anställda oavsett vad de arbetar med. I det föreslagna remissyttrandet tillstyrker kommunen att det blir ett sådant här lagstadgat meddelarskydd men efterlyser att det borde ha gjorts en mer djupgående analys av om meddelarskyddet kan omfatta även privatanställda inom andra offentligt finansierade verksamheter, såsom infrastruktur och byggsektorn. Syftet med ett sådant är att bland annat stärka kampen mot korruption, svart arbetskraft och byggfusk.

Ärendet

Regeringen har utrett om det meddelarskydd som offentlig anställda har, även ska omfattas anställda som arbetar i verksamheter som finansieras offentligt. Utredningen har kommit fram till att de som arbetar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst ska ha det, men inte inom andra verksamheter som finansieras offentligt.

Stadsledningskontoret föreslår att Nacka kommun i sitt remissyttrande ska tillstyrka lagförslaget, men framföra viss kritik mot hur utredningen kommit fram till att enbart anställda inom hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst ska omfattas av skyddet. Meddelarfriheten och meddelarskyddet är avsett att vara ett instrument för att granska det offentliga genom en rätt att på flertalet områden lämna uppgifter till massmedia, i syfte att uppgifterna ska publiceras. I till exempel intresset att bekämpa korruption borde utredningen på ett mer

seriöst sätt ha utrett om det går att skapa en tydlig reglering som kan omfatta även anställda inom andra sektorer, där det offentliga finansierar verksamheten.

I förslaget till yttrandet omnämns kriterier som utredningen använt för att komma fram till att det stärka meddelarskyddet ska omfatta endast privat anställda inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst. De kriterierna är som följer.

- Omfatta mer än en obetydlig del av de privatanställda som verkar inom den offentligt finansierade sektorn. Ju fler som omfattas desto lägre blir ”marginalkostnaden” för att reglera en given verksamhet.
- Utgöra en relativt sett betydande andel av det allmännas utgifter. En stor andel av det allmännas utgifter medför ett ökat kontrollbehov för det allmänna.
- Ha förekomst av brukare i beroendeställning, eftersom det finns ett förstärkt skyddsbehov i sådana verksamheter. Med brukare avses de som, i vid bemärkelse, kommer i åtnjutande av de offentligt finansierade tjänsterna som t.ex. patient, elev eller klient.
- Ha en liten förekomst av företagshemligheter eftersom risken för allvarlig skada för enskilda företag då är mindre.
- Vara avgränsbart, både i sig och mot den övriga verksamhet som ett företag bedriver. Det är nödvändigt för att uppfylla krav på tydlighet och förutsägbarhet.
- Kunna förväntas bestå över tid, vilket också är ett krav för att uppnå tydlighet och förutsägbarhet.
- Inte ha starka internationella kopplingar eftersom de eventuella effekterna och verkningssgraden av ett förstärkt meddelarskydd blir alltför svårbedömda.
- För att avgränsningarna ska bli så tydliga som möjligt bör de reglerade områdena vara så stora som möjligt och ur rättslig och språklig synvinkel enkla att identifiera

Stadsledningskontoret menar att åtminstone verksamhet inom infrastruktur och byggsektorn borde ha utretts djupare för att åstadkomma ett förstärkt skydd mot korruption, svart arbetskraft och byggfusk.

Bilagor

1. Förslag till yttrande
2. Remisskrivelse justitiedepartementet
3. Sammanfattning och lagförslag SOU 2013:79 Stärkt meddelarskydd för privatanställda inom offentligt finansierad verksamhet

Länk till utredningen på regeringens hemsida:

<http://www.regeringen.se/content/1/c6/22/92/58/66ada80c.pdf>

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist